

UCHWAŁA NR LXI/353/22
RADY POWIATU JAROCIŃSKIEGO
z dnia 29 listopada 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2022-2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020r. poz. 920 ze zm.). art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021r. poz. 573 ze zm.), Rada Powiatu Jarocińskiego uchwala, co następuje:

§1

Uchwala się powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych pod nazwą „Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób niepełnosprawnych na lata 2022-2030”, stanowiący załącznik do uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Jarocińskiego

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Przewodniczący Rady Powiatu

Jan Szczerbań

Uzasadnienie
do UCHWAŁY NRLXII/353/22
RADY POWIATU JAROCIŃSKIEGO
z dnia 29 listopada 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób
Niepełnosprawnych na lata 2022-2030**

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 1 art. 35a ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja zgodnych z powiatowa strategią dotycząca rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania, przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Powiatowy Program Działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2022-2030 jest strategicznym dokumentem określającym działania powiatu na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. Przyjęty program jest obowiązkiem ustawowym samorządu powiatowego.

powiat jarociński

Załącznik

Do uchwały nr ...LXI/353/22...

Rady Powiatu Jarocińskiego

z dnia...29.11.2022.....

**POWIATOWY PROGRAM DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB
NIEPENOSPRAWNYCH
W POWIECIE JAROCIŃSKIM
NA LATA 2022-2030**

Opracowanie:

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE

W JAROCINIE

2022

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	1
I. Charakterystyka ogólna programu.....	1
1. Podstawa prawna opracowania programu.....	2
2. Założenia ogólne programu.....	2
3. Definicja niepełnosprawności	3
II. Diagnoza zjawiska niepełnosprawności	3
1. Niepełnosprawność na podstawie GUS,PUP.....	4
2. Niepełnosprawność wg Orzeczeń Powiatowego Zespołu ds. Orzekania Niepełnosprawności.....	5
III. Rehabilitacja społeczna.....	7
IV. Rehabilitacja zawodowa.....	18
V. Rehabilitacja zdrowotna.....	19
VI. Instytucje oraz organizacje realizujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.....	20
VII. Analiza SWOT problematyki niepełnosprawności w Powiecie Jarocińskim.....	25
VIII. Program działań – cele główne i szczegółowe.....	26
IX. Podsumowanie.....	33

Wstęp

Powiatowy Program Działań na Rzecz osób Niepełnosprawnych na lata 2022- 2030 jest dokumentem określającym działania w zakresie polityki społecznej Powiatu Jarocińskiego dotyczącej rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 9 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021r. poz. 573 ze zm.), celem rehabilitacji społecznej jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Realizacja tego celu odbywa się poprzez; nabywanie kompetencji życiowych i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej, umacnianiu umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji, kształtowaniu w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia i awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

W ostatnich latach obserwujemy wzrost świadomości społecznej w postrzeganiu osób niepełnosprawnych poprzez zaangażowanie różnych instytucji i organizacji działających na rzecz tych osób. Podejmowane działania przyczyniają się do zmiany wizerunku osób niepełnosprawnych i poprawy jakości ich życia.

Podstawowym założeniem w/w Programu jest stworzenie systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych i wdrożenie takich rozwiązań, które zminimalizują skutki niepełnosprawności, umożliwiając zaspokojenie potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia. Prawidłowo prowadzona rehabilitacja powinna wspomóc proces przygotowania osoby niepełnosprawnej do życia w społeczeństwie i znacznie ograniczyć skutki posiadanej niepełnosprawności. Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych to szerokie działania podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mające na celu wyrównanie różnic socjalnych oraz tworzenie szans funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego.

I Charakterystyka ogólna programu

Celem Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w powiecie jarocińskim na lata 2022 – 2030 jest przedstawienie diagnozy problemu niepełnosprawności, dotychczas podejmowanych działań na rzecz osób niepełnosprawnych oraz określenie zadań, których realizacja przyczyniłaby się do poprawy warunków funkcjonowania osób niepełnosprawnych o ograniczonej sprawności w społeczności lokalnej, przy uwzględnieniu istniejących zasobów i możliwości powiatu w zakresie realizacji tych zadań. Niniejszy program jest kontynuacją szeregu działań, które podjęto w ramach realizacji powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w ubiegłych latach oraz Strategii Rozwoju Powiatu Jarocińskiego na lata 2021-2030 przyjętej do realizacji Uchwałą Rady Powiatu nr XXXIX/238/21 z dnia 28.04.2022r.

Planując opracowanie realizacji Powiatowego Programu działań na Rzecz Osób niepełnosprawnych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie przeprowadziło rozpoznanie ich rodzaju i skali na terenie powiatu jarocińskiego.

Powiatowy Program na Rzecz Osób Niepełnosprawnych ma na celu zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz umożliwienie zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia. Program ma charakter otwarty, a stopień ogólności zawartych w programie działań umożliwi podejmowanie różnorodnych działań i inicjatyw oraz włączania na różnych etapach jego realizacji nowych podmiotów, uczestników. Z uwagi na zmieniające się warunki, potrzeby i oczekiwania osób niepełnosprawnych, dopuszcza się możliwość poszerzenia go o nowe obszary działań.

Warunkiem powodzenia realizacji Programu jest czynne w nim uczestnictwo oraz współpraca z samorządami gminnymi, jednostkami pomocy społecznej, placówkami służby zdrowia i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

1. Podstawa prawna opracowania programu

Zgodnie z art. 35a ust.1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 poz. 573 ze zm.) do zadań powiatu należy: opracowanie i realizacja, zgodnych z przyjętą powiatową strategią rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudniania oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

2. Założenia ogólne programu

Obszary programu:

- rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych,
- rehabilitacja zawodowa i zatrudnienie osób niepełnosprawnych,
- przestrzeganie praw osób niepełnosprawnych

Adresaci programu:

- osoby niepełnosprawne i ich rodziny z terenu powiatu jarocińskiego

Koordynator programu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie

Partnerzy:

- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,
- Domy Pomocy Społecznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych.

3. Definicja niepełnosprawności:

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje niepełnosprawność jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Za osobę niepełnosprawną uważa się człowieka nie mogącego samodzielnie, częściowo lub całkowicie, zapewnić sobie możliwości normalnego życia, indywidualnego lub społecznego, na skutek wrodzonego lub nabytego upośledzenia sprawności fizycznych lub psychicznych. Niepełnosprawny to osoba, której stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

II . Diagnoza zjawiska niepełnosprawności

Niepełnosprawność jest szeroko pojętym zjawiskiem, które wynika z przyczyn dziedzicznych, wrodzonych, chorób, wypadków czy też nieprawidłowych warunków życia i braku pełnej sprawności psychicznej i fizycznej. Potrzeby osób niepełnosprawnych są różnorodne i wynikają z rodzaju posiadanej niepełnosprawności. Istotną potrzebą jest zapewnienie osobom niepełnosprawnym odpowiedniej sytuacji materialno-bytowej, rehabilitacji społecznej, likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się, dostęp do służby zdrowia, edukacji i odpowiedniego zatrudnienia oraz usług asystenckich.

1 . Niepełnosprawność na podstawie danych.

Powiat jarociński położony jest na południu województwa wielkopolskiego, w którego skład wchodzi cztery gminy: Jarocin, Żerków, Kotlin, Jaraczewo. Ogółem powiat jarociński liczy 71 122 mieszkańców, z czego 51,3 % stanowią kobiety, a 48,7 % mężczyźni. Osoby niepełnosprawne stanowią znaczny odsetek społeczności lokalnej. W naszym powiecie szacuje się, że rocznie jest wydawanych około 2 tysięcy orzeczeń o niepełnosprawności. Liczba osób, które można uznać za niepełnosprawne jest trudna do oszacowania, ponieważ dostępne dane nie zawierają informacji o osobach posiadających orzeczenia wydane do celów rentowych przez orzecznictwo ZUS lub KRUS.

Tabela

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności z podziałem wg wieku, płci i statusu na rynku pracy

Rok	Stopień niepełnosprawności				Wiek				Płeć		Zatrudnienie	
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki	Razem	16-25	26-40	41-60	60 +	K	M	Tak	Nie
2018	374	771	445	159	12	192	602	667	816	774	223	1367
2019	311	820	594	172	12	148	616	837	955	770	275	1450
2020	310	719	549	157	10	176	546	751	844	734	311	1267

Ważnym problemem osób niepełnosprawnych w powiecie jarocińskim jest brak pracy, który powoduje negatywne skutki psychologiczne i społeczne. Długotrwała bezczynność zawodowa wywiera zły wpływ na stan zdrowia i samopoczucie. Spadek dochodów zmusza do korzystania z pomocy finansowej i rzeczowej. Osoby niepełnosprawne oczekują pomocy ze strony Powiatowych Urzędów Pracy, ponieważ mają trudności w poruszaniu się na rynku pracy.

Tabela

Ilość osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jarocinie.

	Liczba osób:	
	kobiety	mężczyźni
Stan na dzień 31.12.2020r.	45	53
Stan na dzień 31.12.2021r.	57	60

Z tego:

- Niepełnosprawni bezrobotni zarejestrowani jako poszukujący pracy i niepozostające w zatrudnieniu:

	Liczba osób:	
	kobiety	mężczyźni
Stan na dzień 31.12.2020r.	0	2
Stan na dzień 31.12.2021r.	0	3

Ilość osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy, które we wskazanym okresie podjęły staż z podziałem na stopień niepełnosprawności:

	Liczba osób:		
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki
Stan na dzień 31.12.2020r.	0	4	2
Stan na dzień 31.12.2021r.	0	2	6

Ilość osób niepełnosprawnych zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych z podziałem na stopień niepełnosprawności:

	Liczba osób:		
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki
Stan na dzień 31.12.2020r.	0	0	0
Stan na dzień 31.12.2021r.	0	0	1

Ilość osób niepełnosprawnych, które podjęły działalność gospodarczą z podziałem na stopień niepełnosprawności:

	Liczba osób:		
	Znaczny	Umiarkowany	Lekki
Stan na dzień 31.12.2020r.	0	1	0
Stan na dzień 31.12.2021r.	0	1	0

2. Niepełnosprawność wg Orzeczeń Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Powiatowy Zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela albo za ich zgodą na wniosek ośrodka pomocy społecznej. Orzeczenia Powiatowego Zespołu poza ustaleniem niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności zawierają wskazania dotyczące w szczególności:

- odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości danej osoby,
- szkolenia, w tym specjalistycznego,
- zatrudnienia w zakładzie aktywności społecznej,
- uczestnictwa w terapii zajęciowej,
- konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz techniczne, ułatwiające funkcjonowanie danej osoby,
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- konieczności stałej lub długotrwałej opieki pomocy innej osoby w związku z ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji,
- konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- spełnienia przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 z dnia 20 czerwca 1997r. Prawo o ruchu drogowym,
- prawa do zamieszkiwania w osobnym pokoju,

Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności ustala trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

- Znaczny, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającej w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.
- Umiarkowany, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- Lekki, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom powiatu jarocińskiego powyżej 16 roku życia.

Przyczyny niepełnosprawność	Stopień niepełnosprawności rok 2020				Stopień niepełnosprawności 2021			
	symbol	znacznym	umiarkowany	lekki	Razem	znacznym	umiarkowany	lekki
01-U	5	27	5	37	15	33	16	64
02-P	5	60	77	142	11	44	62	117
03-L	13	42	62	115	14	33	65	112
04-O	6	21	26	53	9	21	29	59
05-R	104	355	203	662	100	362	258	720
06-E	0	5	10	15	1	8	13	22
07-S	17	65	77	159	17	63	92	172
08-T	16	23	12	51	21	22	5	48
09-M	10	26	18	54	12	31	16	59
10-N	54	52	24	130	34	58	17	109
11-I	80	45	33	158	61	35	54	150
12-C	0	0	2	2	0	1	1	2
RAZEM	310	719	549	1578	295	711	628	1634

Objaśnienia:

01-U - upośledzenia umysłowe.

02-P – choroby psychiczne

03 -L- zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu,

04-O- choroby narządu wzroku,

05-R- upośledzenia narządu ruchu,

06-E- epilepsja,

07-S - choroby układu oddechowego i krążenia,

08-T- choroby układu pokarmowego,

09-M – choroby układu moczowo-płciowego,

10-N -choroby neurologiczne,

11-I – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego,
12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Powyższa tabela wskazuje, iż największą liczbę orzeczeń wydano w stopniu umiarkowanym, a najczęstszą przyczyną wydania orzeczenia stanowią choroby narządu ruchu, neurologiczne, układu krążenia i oddechowego, choroby psychiczne oraz inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego.

Liczba wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieszkańcom powiatu jarocińskiego poniżej 16 roku życia.

Przyczyny niepełnosprawności	Rok 2020	2021
01-U	8	10
02-P	28	16
03-L	27	24
04-O	29	19
05-R	25	24
06-E	14	10
07-S	37	43
08-T	5	2
09-M	16	11
10-N	30	26
11-I	22	18
12-C	27	28
RAZEM :	268	231

Powyższa tabela wskazuje, iż w grupie wiekowej do 16 roku życia najczęstszymi przyczynami wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności są choroby układu oddechowego i krążenia, neurologiczne, narządu słuchu i ruchu oraz całościowe zaburzenia rozwojowe.

III. Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym realizowana jest przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie jest jednostką organizacyjną powiatu jarocińskiego i realizuje zadania na podstawie Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (DZ. U. z 2021 poz. 573 ze zm.) w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych, udzielania pomocy finansowej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

W latach 2019-2021 realizowano zadania z zakresu:

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny, ułatwiających funkcjonowanie,
- dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym wraz z opiekunami,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych,
- dofinansowanie barier technicznych i w komunikowaniu się.
- dofinansowanie sportu, kultury i turystyki,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Środki przekazywane przez Fundusz były wykorzystywane maksymalnie, ale ich wysokość nie zaspokoila w pełni potrzeb osób niepełnosprawnych z powiatu jarocińskiego. Ze względu na ich ograniczoną ilość w stosunku do ilości osób niepełnosprawnych ubiegających się o dofinansowania w latach 2019-2021 Powiat Jarociński nie realizował zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej tj. przyznawania środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej i dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej.

W latach 2019-2021 otrzymano i wykorzystano następujące środki PFRON.

Rok	Otrzymane środki w złotych	Wykorzystane środki w złotych
2019	1 570 417,00 zł.	1 570 417,00 zł.
2020	1 754 253,00 zł.	1 754 253,00 zł.
2021	2 138 463,00 zł.	2 138 463,00 zł.

Tabela - wykorzystanie środków PFRON w latach 2019-2021 na zadania ustawowe

Lp.	Zadania	2019		2020		2021	
		ilość	kwota	ilość	kwota	ilość	kwota
1.	Dofinansowanie barier ogółem, w tym:	70	151 824,00	114	258 993,00	112	277 503,00
a	architektoniczne	23	77 795,00	37	133 663,00	30	125 760,00
b	techniczne	19	35 534,00	22	47 939,00	23	47 671,00
c	W komunikowaniu się	28	38 495,00	55	77 391,00	59	104 072,00
2.	Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i do sprzętu rehabilitacyjnego	1128	300 969,00	1294	306 434,00	876	306 279,00t
3.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	178	172 632,00	120	120 034,00	301	413 797,00
4.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	2 umowy	4000,00	1 umowa	3000,00	2 umowy	6392,00
5.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej w tym:	52 uczestników	1 045 547,00	52 uczestników	1 184 213,33	52 uczestników	1 253 546,67
	Środki PFRON		940 992,00		1 065 792,00		1 128 192,00
	Środki Starostwa		104 555,00		118 421,33		125 354,67

Od roku 2012 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie realizuje Pilotażowy Program Aktywny Samorząd, którego celem głównym jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to :

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
- umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;
- wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych

AKTYWNY SAMORZĄD 2019		
Lp.	Nazwa zadania/obszar	kwota
1.	Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	10 000,00
2.	Obszar A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	1350,00
3.	Obszar A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);	0
4.	Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem	107 171,00
5.	Obszar B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;	26 968,00

6.	Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);	26 864,00
7.	Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);	14 940,00
8.	Obszar B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);	0
9.	Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);	55 180,00
10.	Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);	26 100,00
11.	Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);	75 300,00
12.	Obszar C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości	4200,00
13.	Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją	19 940,00

	narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);	
14.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).	7447,00
15	Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji	234 782,00
	RAZAEM	610 242,00

AKTYWNY SAMORZĄD 2020		
Lp.	Nazwa zadania/Obszar	kwota
1.	Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	16 760,00 zł.
2.	Obszar A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	7962,00 zł.
3.	Obszar A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);	1605,00 zł.
4.	Obszar A Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);	0
5.	Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz	

	oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk	27 202,00 zł.
6.	Obszar B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;	4000,00 zł
7.	Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);	15 436,00 zł
8.	Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);	6264,00 zł
9.	Obszar B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);	0
10.	Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);	20 000,00 zł.
11.	Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);	15 766,90 zł.
12.	Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);	121 602,00 zł.

13.	Obszar C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);	0
14.	Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);	35 775,00 zł.
15.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).	3418,90 zł.
16.	Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji	239 573,45 zł.
	RAZEM:	515 365,25

AKTYWNY SAMORZĄD 2021		
Lp.	Nazwa zadania/Obszar	kwota
1.	Obszar A Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	26 038,00 zł.
2.	Obszar A Zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu);	3705,00 zł

3.	Obszar A Zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego);	0
4.	Obszar A Zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu);	0
5.	Obszar B Zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk	66 691,00 zł.
6.	Obszar B Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;	2000,00 zł.
7.	Obszar B Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku);	17 054,00 zł.
8.	Obszar B Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku życia lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy);	22 500,00 zł.
9.	Obszar B Zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);	0
10.	Obszar C Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym);	72 618,00 zł.

11.	Obszar C Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności);	29 500,00 zł.
12.	Obszar C Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);	132 626,00 zł.
13.	Obszar C Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości (adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności);	0
14.	Obszar C Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego (adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania);	29 500,00 zł.
15.	Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką, pomoc adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, które są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka).	1260,00 zł
16.	Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie kosztów edukacji	274 698,80
	RAZEM	678 192,80

W związku ze stanem epidemii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie pozyskało środki finansowe na dodatkowe programy i wsparcie osób niepełnosprawnych zrealizowano:

- **w roku 2020 Moduł III** -pomoc osobom poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi, przyznano dofinansowanie dla 286 wniosków na kwotę 368 500,00 zł., przeznaczone dla osób niepełnosprawnych w formie pomocy finansowej związanej z kosztami zapewnienia opieki w warunkach domowych (500 zł. miesięcznie przez okres 5 miesięcy),
- **w roku 2021 Moduł IV** - pomoc osobom poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi, pozyskano środki PFRON w wysokości w wysokości 92 912,00 zł , które zostały przeznaczone na:
  - 123 komplety pościeli dla niepełnosprawnych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Kotlinie w celu utrzymania warunków san-hig. na kwotę 11 562,00 zł,
  - 400 paczek żywnościowych każda o wartości 200,00 zł dla niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jarocińskiego poszkodowanych w wyniku pandemii koronawirusa na kwotę 80 000,00 zł.,
  - 7 kompletów pościeli dla niepełnosprawnych dzieci mieszkańców Domu Wsparcia Dziecka i Rodziny „Domostwo” na kwotę 735,00 zł,
  - 123 ręczniki dla niepełnosprawnych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Kotlinie na kwotę 615,00 zł.

Na terenie powiatu jarocińskiego zamieszkują osoby niepełnosprawne, które wymagają asystenta w codziennym funkcjonowaniu. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło do programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej ”, którego głównym celem Programu jest wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla uczestników Programu tj. dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczenie traktowane na równi z wymienionymi, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, ze zm.).

IV. Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia oraz awansu zawodowego przez umożliwienie jej korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia i pośrednictwa pracy.

Zadania z zakresu rehabilitacji zgodnie z ustawą o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych realizowane są przez Powiatowy Urząd Pracy. Jednak po corocznych konsultacjach PCPR z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, Rada Powiatu przeznacza środki PFRON na zwiększające potrzeby dotyczące rehabilitacji społecznej.

Do realizacji tego celu niezbędne jest:

1. dokonanie oceny zdolności do pracy,
  - przeprowadzenie badań lekarskich i psychologicznych umożliwiających określenie sprawności,
  - ustalenie kwalifikacji, doświadczeń zawodowych, uzdolnień i zainteresowań.
2. prowadzenie poradnictwa zawodowego uwzględniającego ocenę zdolności do pracy oraz umożliwiające wybór odpowiedniego zawodu i szkolenia
  - a. przygotowanie zawodowe z uwzględnieniem zatrudnienia.
  - b. dobór odpowiedniego miejsca pracy i wyposażenie,
  - c. określenie środków technicznych umożliwiających lub ułatwiających wykonywanie pracy

Rehabilitacja zawodowa opiera się głównie na:

- szkoleniach, przekwalifikowaniach,
- przyznawanie dotacji na prowadzenie działalności gospodarczej,
- zwrotach kosztów wyposażenia stanowisk pracy,
- finansowaniu wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy (staże),
- finansowaniu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikom niepełnosprawnym.

Tabela- podział środków PFRON na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej w latach 2019-2021.

Lp.	Nazwy zadań	2019	2020	2021
1.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej	0,00	0,00	0,00
2.	Środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,	0,00	0,00	0,00
3.	Finansowanie szkoleń osób niepełnosprawnych organizowanych przez pracodawcę	0,00	0,00	0,00
4.	Zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy,	0,00	0,00	0,00
5.	Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu	0,00	0,00	0,00
	RAZEM:	0,00	0,00	0,00

V. Rehabilitacja zdrowotna.

Osoby niepełnosprawne z różnymi rodzajami niepełnosprawności są szczególną grupą społeczną znajdującą się pod wyjątkową prawna państwa. Aktualny stan prawny nie jest jednak adekwatny w stosunku do istniejącej rzeczywistości. Liczne problemy, jakie napotykają osoby niepełnosprawne w dostępie do odpowiedniej opieki medycznej i rehabilitacji leczniczej są do zauważenia na każdym etapie realizacji. Ze względu na fakt, że niepełnosprawność jest osobistym dramatem danej osoby, służby medyczne oraz społeczne winny głównie skupiać się na zintegrowaniu oraz ukierunkowaniu swoich działań na jej usprawnieniu i wsparciu w zaakceptowaniu ograniczeń jakie wiąże ze sobą utrata sprawności fizycznej i psychicznej. Ponadto podejmowane inicjatywy lokalne miałyby zapewnić ciągłość i kompleksowość rehabilitacji leczniczej oraz podnieść jakość usług rehabilitacyjnych realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych. Efektywna i skuteczna pomoc medyczna jest wyjściowym i podstawowym warunkiem równoprawnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

Na skuteczność pomocy w stosunku do osób niepełnosprawnych wpływają następujące czynniki:

- wczesna diagnostyka i leczenie uszkodzeń zdrowia,
- uczestnictwo w procesie leczenia, poza personelem medycznym, specjalistów,
- zaopatrzenie w odpowiednie przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny,
- włączenie w proces leczenia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin, eliminowanie czynników powodujących niepełnosprawność.

Ze względu na duże zapotrzebowanie społeczne w zakresie świadczeń opieki medycznej w powiecie jarocińskim funkcjonuje Szpital Powiatowy w Jarocinie. Podstawowym celem szpitala jest zapewnienie opieki zdrowotnej i profilaktycznej poprzez udzielenie świadczeń zdrowotnych w zakresie nocnej i świątecznej opieki lekarskiej i pielęgniarskiej oraz transportu sanitarnego.

Istotną rolę w procesie leczenia i opieki medycznej ma prowadzenie programów prozdrowotnych, profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących zmniejszenia ryzyka wystąpienia chorób lub zdarzeń prowadzących do niepełnosprawności. Na terenie powiatu jarocińskiego funkcjonują również publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz prywatne praktyki lekarskie i pielęgniarskie.

VI. Instytucje oraz organizacje realizujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane są przez:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Powiatowy Urząd Pracy

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2021 poz. 573 ze zm.) , zadania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane są przez Dział Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie.

Na podstawie wyżej wymienionej ustawy do zadań realizowanych przez PCPR należy w szczególności:

- Opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych,
- Podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- Realizacja zadań dotyczących udzielania pomocy finansowej osobom niepełnosprawnym ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej,
- Realizacja zobowiązań wynikających z zawartych umów z PFRON,
- Opracowywanie projektu rocznego planu gospodarowania środkami PFRON,
- Sporządzanie okresowej sprawozdawczości z realizacji zadań oraz przygotowywanie zapotrzebowania na środki PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej,
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi i fundacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej.

Realizacja innych zadań przewidzianych w odrębnych przepisach.

Oprócz na rzecz osób niepełnosprawnych w strukturze PCPR występuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Dział Wsparcia Rodziny.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Celem Ośrodka interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jarocinie jest tworzenie integrowanej formy pomocy osobom, rodzinie dotkniętej kryzysem. Są przypadki przede wszystkim kryzysów rodzinnych, małżeńskich, kryzysów jednostkowych wynikających z zaburzeń psychicznych, problemu alkoholizmu i innych uzależnień, także związane i utratą bliskiej osoby, sytuacji żałob, przemocy domowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej:

- Udziela informacji o prawach i uprawnieniach,
- Zapewnia ofiarom przemocy bezpośredniego schronienia,
- Udziela poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego,
- Opracowuje i realizuje programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- Opracowuje i realizuje program ochrony ofiar przemocy,
- Prowadzi grupy wsparcia dla ofiar przemocy,
- Pracuje z rodzinami w sytuacji kryzysu,
- Współpracuje z sądem, policją, organizacjami społecznymi i innymi instytucjami w zakresie pomagania rodzinie,
- Prowadzi terapie indywidualną, małżeńską, rodzinną,
- Informuje społeczeństwo o problemach przemocy poprzez szkolenia, ulotki, konferencje itd.

Dział Wsparcia Rodziny

Rodzina zastępcza to taka rodzina, która zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, które z powodu przeszkód natury prawnej (rodzice nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej) nie mogą być przysposobione. Rodzina zastępcza może być ustanowiona dla dziecka, które mogłoby zostać adoptowane (nie ma przeszkód natury prawnej), ale z różnych przyczyn nie udaje się znaleźć rodziny adopcyjnej. Najczęstszymi powodami umieszczenia dzieci w rodzinie zastępczej są: przemoc fizyczna i psychiczna względem członków rodziny, alkoholizm rodziców, skrajna niezaradność życiowa oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, choroby rodziców uniemożliwiające opiekę nad dzieckiem. Rzadko się zdarza, że powodem jest śmierć obojga rodziców lub jednego z rodziców. Coraz częstszym powodem jest ucieczka rodzica z miejsca zamieszkania i porzucenie dziecka. Umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej następuje zazwyczaj na podstawie orzeczenia sądu. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa, zawodowa oraz rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze w powiecie jarocińskim. W roku 2020 funkcjonowało 49 rodzin zastępczych, w których łącznie przebywało 69 dzieci i osób pełnoletnich.

VII. Instytucje oraz organizacje realizujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

- Środowiskowe Domy Samopomocy - na terenie powiatu posiadamy Środowiskowy Dom Samopomocy Jarocin. Uczestnikami zajęć terapeutycznych są osoby, które z powodu obniżonej sprawności intelektualnej mają trudności w codziennym funkcjonowaniu. Prowadzona jest: socjoterapia, muzykoterapia, psychoterapia, trening umiejętności społecznej, zajęcia rękodzieła, plastyczne, krawieckie, teatralne, komputerowe, kształtowanie nawyków umiejętnego wykorzystania czasu wolnego, trening kulinarny, prowadzenie zajęć kulturalno-rekreacyjnych, rehabilitacyjnych, turystyka.
- Dom Pomocy Społecznej w Kotlinie- przygotowany na przyjęcie 150 osób niepełnosprawnych intelektualnie. Dom posiada pokoje z łazienkami, dostosowane

do potrzeb osób niepełnosprawnych. Na każdej kondygnacji znajdują się świetlice z aneksami kuchennymi. Dodatkowo na parterze znajduje się część medyczna: gabinet lekarsko-pielęgniarski, zabiegowy oraz magazyn leków. W piwnicy ulokowano administrację, pomieszczenia rehabilitacji ruchowej, salę ćwiczeń i fizjoterapii. W jednym ze skrzydeł znajdują się pomieszczenia rehabilitacji społecznej, min. sala komputerowa, plastyczna, pracownia gastronomiczna, pokój psychologa, pedagoga, czytelnia, kaplica i pokój gościnny. Obiekt posiada dwie windy i podjazd jest w całości dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Celem domu jest zaspokajanie osobom wymagającym całodobowej opieki potrzeb bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu. Zakres i poziom świadczonych usług przez dom zapewnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Poza pomocą w wykonywaniu czynności dnia codziennego związanych z samoobsługą, higiena osobistą dąży się do aktywizacji i indywidualnego rozwoju podopiecznych.

- Dom Pomocy Społecznej w Raszewach - przystosowany dla osób niepełnosprawnych przewlekle chorych psychicznie.
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Jarocinie- realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej dla 52 uczestników. Celem rehabilitacji jest ogólny rozwój i popraw sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Działalność Warsztatu finansuje PFRON w 90 % i Powiat w 10 %. Realizacja zadań w WTZ odbywa się poprzez: ogólne usprawnienie, rozwijanie umiejętności obejmujących czynności życia codziennego oraz zaradność osobistą, poprzez wykorzystanie różnych technik terapii zajęciowej, przygotowanie do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój innych umiejętności niezbędnych w niezależnym życiu, poprawę kondycji psychicznej, rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy, rozwijanie podstawowych oraz specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających podjęcie pracy w zakładzie aktywności zawodowej lub innej pracy zarobkowej oraz szkolenia zawodowego. Osoby niepełnosprawne są kwalifikowane do uczestnictwa w Warsztacie w oparciu o wskazanie do terapii zajęciowej zawartej w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności.
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Cerekwicy – jest placówką resocjalizacyjną, całodobową, całoroczną, realizującą swoje zadania w formie ciągłej oraz doraźnej dla młodzieży żeńskiej niedostosowanej społecznie. Jest on placówką dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Budynek szkolny wraz z dobrze wyposażonym internatem. Wokół znajdują się tereny zielone. Wymagania programowe oraz treści nauczania są w pełni dostosowane do możliwości każdego ucznia. Usprawnianie zaburzonych funkcji oraz utrwalanie wiadomości odbywa się z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.
- Niepubliczne przedszkole z oddziałami integracyjnymi Marcinek- realizuje koncepcje integracji dzieci zdrowych i niepełnosprawnych. Oprócz standardowych działań wychowawczo-opiekuńczych, dzieci w tym przedszkolu mają zajęcia rytmiczne, logopedyczne, język angielski, zajęcia rehabilitacyjne, dodatkowe zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz z zakresu korekcji wad postawy. Główne założenia

wychowawczo-dydaktyczne i opiekuńcze związane z przygotowaniem dzieci do jak najlepszego funkcjonowania w dalszym życiu. Wszystko odbywa się we współpracy z rodzicami. Zapewnia to wszechstronny, bezpieczny i radosny rozwój wszystkim swoim wychowankom. Każde dziecko traktowane jest indywidualnie i podmiotowo. Realizuje zintegrowany program oddziaływań opiekuńczych, wychowawczych i dydaktycznych pracując w grupach, zespołach oraz indywidualnie. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadre.

- Zespół Szkół nr 5 z oddziałami integracyjnymi

Celem szkoły jest zapewnienie uczniom możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, psychicznego i fizycznego w poszanowaniu godności oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej. Szkoła wspiera uczniów, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych, losowych potrzebna jest pomoc, poprzez różnorodne formy opieki i pomocy: kieruje uczniów na badania do poradni specjalistycznych, udziela porad indywidualnych, zapewnia pomoc psychologa, pedagoga, wychowawcy, udziela porad w zakresie technik uczenia się, prowadzi nauczanie indywidualne. Dla uczniów niepełnosprawnych szkoła prowadzi zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, socjoterapeutyczne, terapeutyczne i gimnastykę korekcyjną.

- Zespół Szkół Specjalnych w Jarocinie – jest placówką przeznaczoną dla dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze wszystkimi stopniami niepełnosprawności intelektualnej oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi. Prowadzone są zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze, zajęcia z zakresu wczesnego wspomaganie dzieci od chwili wykrycia niepełnosprawności do momentu podjęcia nauki w szkole jeśli posiadają one opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie. Głównym założeniem szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia poprzez realizację zadań w zakresie:

- nauczania jako integralnego traktowania wiadomości przedmiotowych dla lepszego rozumienia świata, ludzi i siebie,
- kształcenia umiejętności w celu zastosowania zdobytej wiedzy w praktyce,
- wychowania, czyli tworzenia środowiska wszechstronnego rozwoju osobowego i wspierania działań wychowawczych rodziców.

Praca na lekcjach jest zindywidualizowana. Każdy uczeń realizuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny dostosowany do możliwości psychofizycznych.

Uczniowi w szkole udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna polegająca na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych, wynikających z jego niepełnosprawności.

- Zakład Aktywności Zawodowej Promyk z Żerkowie –

Zatrudnia osoby posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, Świadczy profesjonalne w zakresie: poligrafii i introligatorni orz niszczenie dokumentów, pralni i magła, pielęgnacji terenów zieleni oraz prac porządkowych, rękodzieła artystycznego oraz kooperacji i usług różnych, wypożyczalni sprzętu turystycznego.

Rolą Zakładu Aktywności Zawodowej jest realizacja trzech rodzajów rehabilitacji:

- zawodowej, rozumianej jako przygotowanie do wykonywania czynności na danym

stanowisku pracy, wyposażenia pracownika w niezbędne umiejętności , a w miarę możliwości i kwalifikacje zawodowe,

- leczniczej, poprzez zapewnienie dostępu na terenie zakładu do usług rehabilitacyjnych (urzędzeń i fachowej kadry),
- społecznej, poprzez pomoc w odnalezieniu w nowej roli, w pełnieniu różnych ról społecznych, codziennym funkcjonowaniu, poprawie jakości życia.

Zakład Aktywności Zawodowej ma do wypełnienia podstawową misję autentycznego towarzyszenia osobie niepełnosprawnej w jej dążeniu do samodzielności i w powrocie do jak najpełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym. Zakład Aktywności Zawodowej wykazuje dużą wartość społeczną, ponieważ stanowi łącznik między zakończonym procesem edukacji, warsztatami terapii zajęciowej a otwartym rynkiem pracy, a także pozwala osobom niepełnosprawnym osiągnąć dojrzałość i samodzielność.

Organizacje Pozarządowe Powiatu Jarocińskiego

Ważnym ośrodkiem wspierającym na rzecz osób niepełnosprawnych są organizacje pozarządowe. Na terenie Powiatu Jarocińskiego funkcjonują Stowarzyszenia, z których część działa na rzecz osób niepełnosprawnych.

Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych spełniają szereg ról, w tym:

- określają potrzeby i priorytety dotyczące życia osób niepełnosprawnych, przyczyniają się do podnoszenia świadomości społeczeństwa i propagowania zmian,
- stwarzają możliwość rozwijania umiejętności w różnych dziedzinach oraz zapewnienia swoim członkom wzajemnego wsparcia i wymianę informacji,
- reprezentują środowiska osób niepełnosprawnych,
- prowadzą działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej, i leczniczej na rzecz swoich członków.

Obecnie na terenie Powiatu Jarocińskiego działają na rzecz osób niepełnosprawnych organizacje niektóre z nich to:

1. Jarociński Klub „Amazonka”
63-200 Jarocin, ul. Park 1
2. Stowarzyszenie OPUS
63-200 Jarocin, ul. Wrocławska 39
3. Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci i Młodzieży Tęcza
63-200 Jarocin, Radlin 29
4. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów
63-200 Jarocin, ul. T. Kościuszki 15a
5. Stowarzyszenie dla Dzieci i osób Niepełnosprawnych „Miś”
63-200 Jarocin, ul. Warciana 25

VIII. Analiza SWOT problematyki niepełnosprawności w Powiecie Jarocińskim.

Ocenę sytuacji na terenie powiatu przeanalizowano dokonując analizy w formie analizy SWOT. Opracowanie SWOT jest istotną w procesie planowania strategicznego i stanowi punkt wyjściowy do realizacji poszczególnych celów założonych w Programie.

Jest to efektywna metoda identyfikacji słabych i silnych stron w działaniach, jakie podejmuje się na rzecz osób niepełnosprawnych i zawiera cztery grupy czynników:

- **Mocne strony**- uwarunkowania wewnętrzne, które należy wykorzystywać sprzyjając będą rozwiązaniu problemów niepełnosprawnych,
- **Słabe strony**- uwarunkowania wewnętrzne, które niewyeliminowane będą utrudniać rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych,
- **Szanse**- uwarunkowania zewnętrzne, które nie zależą bezpośrednio od zachowania społeczności powiatu, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych działaniach wykorzystane jako sprzyjające dla potrzeb osób niepełnosprawnych,
- **Zagrożenia**- uwarunkowania zewnętrzne, które nie zależą bezpośrednio od zachowania społeczności powiatu, ale mogą zagrażać zaspokajaniu potrzeb osób niepełnosprawnych.

Lp.	MOCNE STRONY
1.	Działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
2.	Działalność Niepublicznego przedszkola z oddziałami integracyjnymi
3.	Działalność Zespołu Szkół Specjalnych
4.	Działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej
5.	Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy
6.	Działalność Domów Pomocy Społecznej
7.	Działalność Spółdzielni Socjalnej
8.	Działalność Zakładu Aktywności Zawodowej
9.	Działalność Powiatowego Ośrodka Wsparcia
10.	Działalność Szkoły Podstawowej z oddziałami integracyjnymi
11.	Działanie Organizacji Pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych
12.	Poprawa dostępności dla osób niepełnosprawnych do obiektów publicznych
13.	Zwiększony dostęp do informacji (strony internetowe), media publiczne
14.	Duża liczba form aktywizacji zawodowej i społecznej adresowanych do osób niepełnosprawnych finansowanych z różnych źródeł (UE, PFRON)
15.	Funkcjonowanie w Jarocinie zakładu opieki zdrowotnej udzielającej świadczeń leczniczo-rehabilitacyjnych
16.	Funkcjonowanie w powiecie poradni psychologiczno-pedagogicznej
17.	Działalność Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego

Lp.	SŁABE STRONY
1.	Trudny dostęp do rehabilitacji zdrowotnej – długie terminy oczekiwania
2.	Bariery ekonomiczne (niskie dochody osób niepełnosprawnych – renty, emerytury i wynagrodzenia

3.	Brak zakładów pracy chronionej
4.	Ograniczony dostęp do medycznych usług specjalistycznych
5.	Niewystarczająca dostępność do świadczeń zdrowotnych w zakresie profilaktyki i leczenia chorób powodujących niepełnosprawność
6.	Niedostateczna ilość środków otrzymywanych z PFRON
7.	Bierność, bezradność i postawy roszczeniowe wśród osób niepełnosprawnych i ich rodzin
8.	Mała ilość Zakładów Aktywności Zawodowej

Lp.	SZANSE
1.	Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (UE)
2.	Wzrost liczby organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych
3.	Funkcjonowanie Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych
4.	Prawne umocnienia działań zmierzających do wyrównywania szans osób niepełnosprawnych
5.	Pozytywna zmiana w społecznym postrzeganiu osób niepełnosprawnych
6.	Realizacja lokalnych programów na rzecz osób niepełnosprawnych
7.	Nowe rozwiązania ekonomii społecznej przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu
8.	Większa ilość programów PFRON i MRiPS

Lp.	ZAGROŻENIA
1.	Niski status materialny osób niepełnosprawnych
2.	Niestabilność i niespójność przepisów prawa i ograniczone środki na realizacji ustawowych zadań
3.	Zmniejszenie środków finansowych przeznaczonych na realizację działań wspierających osoby niepełnosprawne
4.	Utrudniony dostęp do korzystania z systemu opieki zdrowotnej

IX . Program działań – cele główne i szczegółowe.

Realizacja Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych pozwoli na osiągnięcie celu strategicznego tj.:

USAMODZIELNIENIE SPOŁECZNE I ZAWODOWE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH POPRZEZ DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE, REHABILITACYJNE I ZATRUDNIENIE

Osiągnięcie tego celu będzie możliwe poprzez realizację następujących celów głównych i operacyjnych niniejszego programu w tabelach poniżej.

Tabela nr 1

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.1 Integracja Społeczna
OPIS CELU	- umożliwienie osobom niepełnosprawnym kontynuowania i rozpoczęcia samodzielnego życia, - prowadzenie w miarę pełnego życia społecznego, - korzystanie z warunków, usług i urządzeń gwarantujących samodzielność fizyczną i psychiczną, - opieka środowiskowa
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- mieszkania chronione - Rodzinne Domy Pomoce (lokalne) - klasy integracyjne - przedszkola integracyjne - rozbudowa DPS o charakterze ponadgminnym - Dom Dziennego Pobytu dla niepełnosprawnych - integrowanie niepełnosprawnych na terenach wiejskich (świetlice wiejskie – gry, zabawy integracyjne)
PLANOWANE EFEKTY	Integracja osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Miejskie i Gminne Domy Pomocy Społecznej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 2

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.2 Funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej
OPIS CELU	Stworzenie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do aktywnego funkcjonowania w życiu codziennym i podjęcia zatrudnienia
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- zniesiono bariery architektoniczne w budynku WTZ - prowadzenia 9 pracowni terapeutycznych w WTZ
PLANOWANE EFEKTY	- rozwinięcie umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej,

	- rozwinięcie psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym alb podjęcie pracy
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet Starostwa Powiatowego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Tabela Nr 3

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.3 Zorganizowanie systemu działań wspierających dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin
OPIS CELU	<ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo rodzinne, - wolontariat, - grupy wsparcia dla rodzin, - grupy samopomocy dla osób niepełnosprawnych, - pomoc psychologiczna, - asystent osoby niepełnosprawnej, - grupa wsparcia dla osób niepełnosprawnych
PRZEDSIĘWZIĘCIA	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń i prowadzenie spotkań, pogadank informacyjnych dla osób niepełnosprawnych ich rodzin, - zorganizowanie współpracy z młodzieżą i osobami chętnymi do pomocy osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom na zasadach wolontariatu, - zorganizowania szkoleń dla wolontariuszy, - zakup usług specjalistycznych, - tworzenie warunków do dokończenia kadry pracowniczej w zakresie poradnictwa rodzinnego raz podnoszenie kwalifikacji przez osoby zawodowo zajmującej się pomaganiem niepełnosprawnym, - ulotki informacyjne, skype, portale społecznościowe, - współpraca ze szkołami ponadgimnazjalnymi
PLANOWANE EFEKTY	Zorganizowanie grup ludzi przygotowanych przez profesjonalistów do pomagania osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnio Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, Dom Pomocy Społecznej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 4

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.4 Zwiększenie dostępu do korzystania z rehabilitacji i opieki zdrowotnej
OPIS CELU	- zapewnienie pełnej aktualnej informacji o możliwościach korzystania z rehabilitacji , opieki zdrowotnej i pomocy psychologicznej, - zapewnienie osobom niepełnosprawnym z terenów wiejskich rehabilitacji, - wyposażenie lub doposażenie działających obiektów służących rehabilitacji w sprzęt rehabilitacyjny
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- asystent ds. osób niepełnosprawnych w gminach, - stworzenie zbioru informacji o firmach, producentach sprzętu rehabilitacyjnego(nowości) - tworzenie instytucji służących rehabilitacji specjalistycznej (logopeda, pedagog, psycholog)
PLANOWANE EFEKTY	Ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do korzystania z rehabilitacji i opieki zdrowotnej
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Służba Zdrowia, Przychodnie Medycyny Rodzinnej, Domy Pomocy Społecznej
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 5

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.5 Umożliwienie dostępu osobom niepełnosprawnym do miejsc użyteczności publicznej
OPIS CELU	- zniesienie barier architektonicznych w instytucjach publicznych, zakładach opieki zdrowotnej i placówkach edukacyjnych, - zwiększenie liczby miejsc dla niepełnosprawnych na parkingach, - rewizja nawierzchni i chodników
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- gminny katalog budynków bez barier: * informacja o sklepach z podjazdami na terenie gminy, * toalety miejskie dla niepełnosprawnych, * windy dla niepełnosprawnych - stworzenie przez gminy katalogów budynków użyteczności publicznej niedostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych i bilans potrzeb w w/w zakresie – „czarna lista” instytucji z barierami
PLANOWANE EFEKTY	Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej oraz na chodnikach i ulicach

PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Urzędy Miejskie i Gminne, Starostwo Powiatowe
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 6

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.6 Zniesienie barier w komunikowaniu się
OPIS CELU	-dotarcie do osób, które nie mają kontaktu z otoczeniem zwłaszcza w środowiskach wiejskich
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- dotarcie do środowisk wiejskich – współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi, sołtysami, - przekaz informacji przydatnych osobom niepełnosprawnym poprzez plakaty, ulotki w placówkach służby zdrowia, - przewodnik po instytucjach pomocowych jako dodatek do gazet lokalnych, rozpowszechniany również przez sołtysów, - pomoc w ułatwieniu załatwienia spraw, - zastosowanie telefonii komórkowej, - szkolenia z zakresu ułatwiania korzystania ze stron internetowych, - asystent rodzinny w gminach, - ogólnodostępny internet
PLANOWANE EFEKTY	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do potrzebnych informacji
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Służba Zdrowia
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 7

CEL GŁÓWNY	1. REHABILITACJA SPOŁECZNA
CEL OPERACYJNY	1.7 Pokonanie barier transportowych (komunikacyjnych)
OPIS CELU	- zakup pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych (dowóz do Środowiskowych Domów Samopomocy, ośrodków zdrowia, instytucji, itp. za zasadzie TAXI) - dowóz dzieci niepełnosprawnych do placówek edukacyjnych
	- zakup pojazdu na potrzeby osób niepełnosprawnych w każdej gminie,

PRZEDSIĘWZIĘCIA	- przystosowanie posiadanych przez jednostki gminy i powiatu pojazdów do potrzeb osób niepełnosprawnych
PLANOWANE EFEKTY	Zapewnienie i ułatwienie osobom niepełnosprawnym przemieszczania się.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Urzędy Miejskie i Gminne
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 8

CEL GŁÓWNY	2. REHABILITACJA ZAWODOWA I ZATRUDNIENIE
CEL OPERACYJNY	2.1 Doradztwo zawodowe
OPIS CELU	- analiza sytuacji zdrowotnej, psychologicznej, oświatowej, zawodowej i społecznej osoby niepełnosprawnej oraz rokowania dotyczące prawdopodobnej ewolucji, - zdiagnozowanie przez odpowiednio przygotowaną osobę (doradca zawodowy) do pracy z osobami niepełnosprawnymi możliwości, zdolności i zainteresowań w celu wybrania najbardziej odpowiedniego zawodu dla indywidualnej osoby niepełnosprawnej, - szkolenie osób niepełnosprawnych, przekwalifikowanie, - szkolny ośrodek kariery
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- Centrum Integracji Społecznej, - poradnictwo zawodowe i szkolenia w PUP, - zatrudnienie opiekunów i doradców zawodowych, - zapewnienie specjalistycznych usług środowiskowych dla osób niepełnosprawnych
PLANOWANE EFEKTY	Pomoc osobom niepełnosprawnym w wyborze zawodu i/lub znalezieniu pracy
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 9

CEL GŁÓWNY	2. REHABILITACJA ZAWODOWA I ZATRUDNIENIE
CEL OPERACYJNY	2.2 Propagowanie w środowisku idei zatrudnienia oraz samozatrudnienia osób niepełnosprawnych
	- propagowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy lub w razie niemożności w ZPCH albo

OPIS CELU	podjęcia przez osoby niepełnosprawne samodzielnej działalności gospodarczej, - propagowanie wśród pracodawców zatrudniania przeszkolonych odpowiednio przygotowanych do podjęcia pracy osób niepełnosprawnych, - organizowanie szkoleń przez pracodawców dla osób niepełnosprawnych, - negocjacje z pracodawcami dotyczące zatrudniania osób niepełnosprawnych, - dostosowanie stanowisk pracy na potrzeby osób niepełnosprawnych
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- Ulgi i preferencje dla pracodawców i rozpoczynających działalność gospodarczą zatrudniających osoby niepełnosprawne, - Targi pracy, - Bank informacji dot. ofert pracy
PLANOWANE EFEKTY	Podjęcie pracy przez osoby niepełnosprawne
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, osoby indywidualne
MONITORING	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne, organizacje pozarządowe
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

Tabela Nr 10

CEL GŁÓWNY	3. PRZESTRZEGANIE PRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
CEL OPERACYJNY	3.1 ułatwienie dostępu do informacji dla osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i uprawnieniach
OPIS CELU	- informacja o prawach i uprawnieniach, - kierowanie do odpowiednich instytucji
PRZEDSIĘWZIĘCIA	- asystent ds. osób niepełnosprawnych na szczeblu gminnym, - pomoc w wypełnianiu wniosków, - zamieszczanie aktualnych informacji na stronach internetowych i w gazetach lokalnych, - dyżury specjalistów zajmujących się problematyką niepełnosprawności
PLANOWANE EFEKTY	Zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach i uprawnieniach
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Jednostki samorządu terytorialnego, administracja rządowa, organizacje pozarządowe, wolontariusze
MONITORING	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, samorządy gminne
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin, organizacji pozarządowych, fundusze Unii Europejskiej, PFRON, dotacje i granty uzyskiwane w konkursach na poszczególne programy

X. Podsumowanie

Realizacja zadań programu zwiększy dostępność obiektów użyteczności publicznej i wzbogaci formy usług socjalnych dla osób niepełnosprawnych wymagających wsparcia.

W sytuacji kiedy Starostwo Powiatowe może podejmować wiele ważnych decyzji o realizacji zadań polityki społecznej na terenie powiatu Jarocińskiego, bardzo ważne staje się prawidłowe rozpoznanie i określenie rodzaju i wielkości potrzeb społecznych. Z tego względu szczególnego znaczenia nabiera działanie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych, która dla powiatu powinna być najważniejszym organem opiniodawczym w sprawach społecznych.

Realizacja wielu zadań umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym wymaga akceptacji społeczeństwa. Dlatego należy wykorzystać wszystkie możliwości kształtowania postaw społecznych przychylnym inicjatywom zmierzającym do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych. Niezbędna jest współpraca z mediami i organizacjami pozarządowymi, przez które można kształtować poczucie solidarności i odpowiedzialności społecznej.

Powiatowy program wsparcia osób niepełnosprawnych powinien umocnić lokalne więzi społeczne, skupić wysiłek instytucji, organizacji i ludzi wokół wspólnych inicjatyw, które podniosą standard życia osób niepełnosprawnych w Powiecie Jarocińskim.